

3. časť: záhradné stavby Altánok, prístrešok či pergola?

Záhradné stavby sú dôležitou súčasťou celkovej kompozície a dizajnu záhrady. Je preto kľúčové, aby ich stvárnenie úzko komunikovalo s architektúrou rodinného domu či lokality. Platí to tak po stránke estetickej, ako i materiálovej. Na novodobé záhradné stavby sa totiž veľakrát upriamujú všetky pohľady a sú dôležitou súčasťou rodinného života v záhrade.

TEXT ING. ZOLTÁN NAGY FOTO GRAND GARDEN, WOODPLASTIC

1 Nadčasové uplatnenie

Záhradné prístrešky v rozličnej forme sprevádzajú ľudstvo v celej jeho histórii. Boli prítomné už v starovekom Egypte, Ríme či Grécku, kde v pôvodnej podobe slúžili na strechách domov ako tienidlá či rozľadne do okolitého prostredia.

Až neskôr sa začali umiestňovať v priestoroch záhrad, kde v priebehu tisícročí nadobudli rozličné funkcie. Slúžili ako domáce svätyně, vonkajšie kuchyne, čajovne či spálne.

Dnešné prístrešky za nimi v žiadnom ohľade nezaostávajú, kombinujú jednotlivé funkcie, ponúkajú komfortné zázemie na každodenný oddych.

2 Umiestnenie prístreškov

Otázka znie, kam s nimi? Záhradné stavby určené na relax je dobré vždy umiestňovať vo výrazných kompozičných bodoch, teda na miestach, z ktorých sa obyčajne ponúka ten najkrajší výhľad na záhradu – môže to byť blízko pri dome, ale aj ďalej od neho, ba dokonca aj v odľahlejšej časti záhrady. Dôležité je, že ich umiestnenie si vyžaduje, aby boli esteticky stvárnené, kvalitne vyhotovené a tiež materiálovo a farebne ladili s prostredím, v ktorom sú osadené. Kompozícia záhrad sa im neraz prispôbuje a úzko s nimi komunikuje. Niet sa prečo čudovať, veď práve v týchto stavbách trávim najviac času. Moderné koncepcie v nich kombinujú možnosti prípravy jedál s pasívnym oddychom. Pohodlné posedenie a kuchynské zázemie je najväčším lákadlom najmä pre tých, ktorí hľadajú únik z hektického ruchu každodenného života.

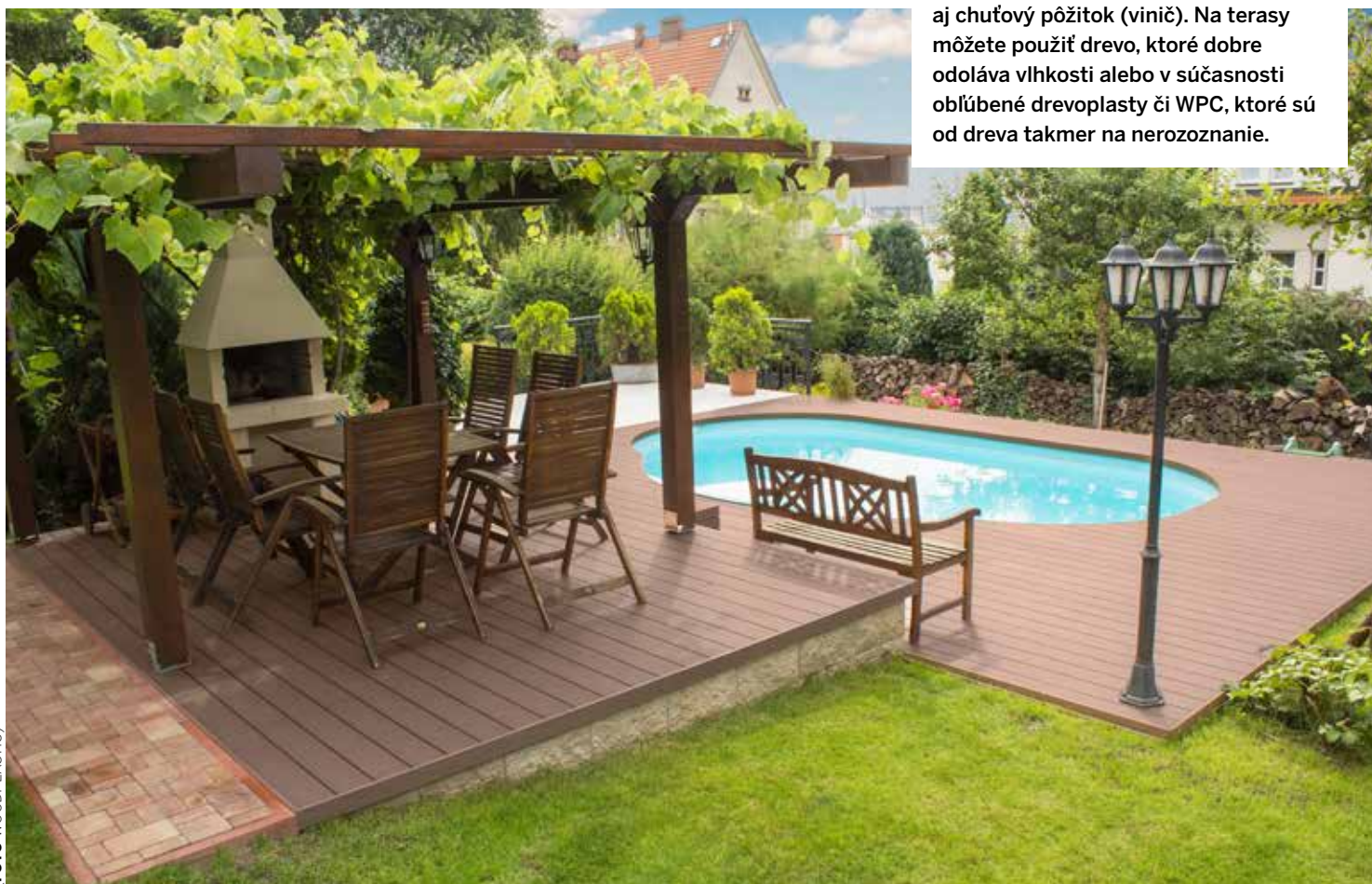
» Ak rozloha záhradnej stavby nepresiahne 25 m², stačí stavbu na úradoch ohlásiť – aj tu totiž musíme dodržať ohlasovaciu povinnosť.

(FOTO WOODPLASTIC)

PERGOLY patria medzi technicky nenáročné záhradné stavby. Na ich prekrytie sa často volia priehľadné krytiny, ako napríklad lexan. Prírodnejšou formou je nechať ich obrásť popínavými rastlinami, ktoré poskytnú tieň (vistéria) alebo dokonca aj chuťový pôžitok (vinič). Na terasy môžete použiť drevo, ktoré dobre odoláva vlhkosti alebo v súčasnosti obľúbené drevoplasty či WPC, ktoré sú od dreva takmer na nerozoznanie.

(FOTO WOODPLASTIC)

Na čo myslieť pri stavbe prístreška

- 1 Premyslieť si všetky funkcie, ktoré v stavbe majú byť zhmotnené.
- 2 Projekt stavby by mal byť zladený s domom a so záhradou.
- 3 Zabezpečiť dostupnosť inžinierskych sietí (elektrina, voda, kanalizácia).
- 4 Ohlasovacia povinnosť do 25 m² (nad 25 m² sa vyžaduje stavebné povolenie).
- 5 Včasný výber majstrov s dobrými referenciami a skúsenosťami ušetrí čas i peniaze.
- 6 Premyslieť si výber materiálov, typ konštrukcie a strešných krytín.
- 7 Dôležitá je vhodná hydroizolácia stavby.
- 8 Naprojektovať rozvody – ozvučenie, TV, osvetlenie, prípojky.
- 9 3 × D! Detaily + Doplnky + Dizajn!

Ing. ZOLTÁN NAGY

– záhradný architekt Grand Garden,
www.grandgarden.sk

„Popularita záhradných prístreškov rastie v priamej úmere s rozvojom záhradného dizajnu. Tvoria najdôležitejšiu stavebnú jednotku záhrady, v ktorej sa spájajú všetky aktivity spojené s oddychom či prípravou jedál. Novodobé stavby v záhradách nadväzujú na tradíciu pergol, altánkov či zimných záhrad a nachádzajú čoraz väčšie uplatnenie v priestoroch našich záhrad. Pri ich výstavbe zohráva prvoradú úlohu predovšetkým funkcia, ktorú budú plniť. Nemenej dôležité je však aj ich estetické stvárnenie, ktoré musí úzko komunikovať so štýlom samotnej záhrady.“

3 Novodobé stvárnenie

Podoba záhradných stavieb je rôznorodá, rovnako aj ich funkcia. Pergoly, prístrešky, skladiská dreva, rôzne konštrukcie, sauny, sklady či dielne. Ich dizajn je limitovaný jedine predstavivosťou architekta a škálou materiálov, ktoré môžu byť na ich výstavbu použité. A, samozrejme, požadovanou funkciou. Farebnosť, materiálové vyhotovenie či uplatnenie jednotlivých funkcií závisí predovšetkým od potrieb a nárokov majiteľov. Vybavenie takýchto stavieb často nesie všetky prvky, ktoré poznáme aj z interiérov: kvalitné ozvučenie, televízor, zabudovaná kuchynská linka, gril či exteriérový kozub sú dnes ich bežnou súčasťou. Prvoradou funkciou záhradných stavieb však zostáva predovšetkým možnosť schovať sa pred nečakanými zrážkami či úmornými slnečnými lúčmi. Umožňujú nám predĺžiť čas strávený v záhrade a rozširujú možnosti oddychu a regenerácie v nej.

4 Materiálové vyhotovenie

Výstavbu záhradných stavieb sprevádza taký istý stavebný ruch, ako to poznáme zo stavby rodinného domu. Základy, hydroizolácie, múry, konštrukčné prvky, strešné konštrukcie, krytiny, vodoinštalácia, elektroinštalácia, podlahy, fasádne izolácie a omietky. Treba sa obrniť trpezlivosťou a obklopiť sa majstrami, čo dodržia všetky stavebno-technologické postupy. Neradne totiž nič podceňiť, veď vo finále to nebude len obyčajná „záhradná stavba“. Je to miesto, kde sa bude diať spoločenský život, miesto, kde budete tráviť väčšinu času v záhrade. Stavba preto musí byť komfortná a dobre vybavená. Čerešničkou na torte po výstavbe sú zabudované prvky kuchyne, záhradný nábytok či rôzne doplnky. Práve nimi sa dá veľa pokaziť alebo, naopak, vylepšiť. Kvalitný nábytok a doplnky totiž takéto stavby krásne ošatia a dodajú im punc jedinečnosti.